

Margit Tuokko

Taiteellinen johtaja Joutsan Majatalofestivaalin
organisoijana

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Musiikkipedagogi AMK
Musiikin koulutusohjelma
Opinnäytetyö
28.11.2011

Tekijä(t) Otsikko	Margit Tuokko Taiteellinen johtaja Joutsan Majatalofestivaalin organisoijana
Sivumäärä Aika	30 sivua + 9 liitettä 28.11.2011
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Koulutusohjelma	Musiikin koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Musiikkipedagogi
Ohjaaja(t)	Minna Muukkonen
<p>Olin vieraillevana esiintyjänä Maailmankaikkeuden Ensimmäisellä Joutsan Majatalofestivaalilla, joka järjestettiin Joutsan Hotelli Aatto & Ellissä toukokuussa 2009. Myönteisen kokemuksen innostamina ensimmäisen festivaalin järjestäjät kutsuivat allekirjoittaneen seuraavan festivaalin taiteelliseksi johtajaksi . Taiteellisen johtajan tehtävässä ilmenneet haasteet ja niihin vastaaminen ovat toimineet tämän opinnäytetyön punaisena lankana.</p> <p>Opinnäytetyö esittelee sitä prosessia, jonka tuloksena Maailmankaikkeuden Toinen Majatalofestivaali järjestettiin 8-9.5.2010 Joutsan Hotelli Aatto & Ellin ja Joutsan seurakunnan tiloissa. Opinnäytetyöhöni sisältyvässä empiirisestä kyselytutkimuksesta teen johtopäätöksiä Majatalofestivaalin merkityksestä Joutsan kunnalle ja taiteellisen johtajan roolista Majatalofestivaalin organisoijana.</p> <p>Työssäni pohdin myös, millä tavalla tämän festivaalin ja festivaalin taiteellisen johtajan tehtävä/profiili tulisi kehittyä, jotta festivaalin mahdollinen jatkuvuus turvattaisiin ja tapahtumasta tulisi pysyvä osa Joutsan kunnan kulttuuritoimintaa. Lopuksi tarkastelen festivaalin toimintafilosofiaa sosiaalipedagogiikan viitekehyksessä nostaten esiin sosiokulttuurisen innostamisen ja voimaantumisen käsitteet.</p> <p>Opinnäytetyö haluaa rohkaista Joutsan kuntalaisia iloitsemaan kunnassa harjoitettavasta moninaisesta kulttuurista, arvostamaan sitä ja tuomaan sitä myös esille esimerkiksi Joutsan Majatalofestivaalin myötä. Samalla se haluaa herättää keskustelua pienimuotoisten kulttuuritapahtumien mahdollisuuksista vaikuttaa kuntalaisten arjen elämänlaadun parantumiseen ilman, että taloudellinen hyöty olisi tapahtuman järjestämisen päämotivaationa.</p>	
Avainsanat	Festivaali, hyvinvointi, ilmaistapahtuma, järjestäminen, taiteellinen johtaja, voimaantuminen

Author(s) Title	Margit Artistic Director as Organizer of Joutsa Hostell -Festival
Number of Pages Date	30 pages + 9 appendices 5 May 2010
Degree	Bachelor of Music
Degree Programme	Classical Music
Specialisation option	Music Education
Instructor(s)	Minna Muukkonen Project Manager)
<p>The Joutsa Hostell - Festival was organized for the first time in May 2009. It was a small-scale festival, featuring contemporary music, theatre, ghost-stories, dancing with fire sticks etc. Being one of the performers in year 2009, I was invited to be the artistic directress for the next Joutsa Hostell - Festival in year 2010.</p> <p>My thesis examines the process, which started after my appointment the artistic directress. One of the most important parts of the process was an empirical study, where I explored, how the Joutsa Hostell - Festival had influenced the lives of local artists and organizes. I also explored, how they would see the future of Joutsa Hostell -Festival. Finally I draw conclusions ,on how the artistic director's role should improve in the future as a festival organizer.</p> <p>In the end, I introduce a few points of what kind of visions the Joutsa Hostell -Festival brought out from a social pedagogic and social cultural empowerment point of view. The thesis wants to encourage the people of Joutsa City enjoy their cultural diversity and introduces one way to show it by organizing this kind of festival.</p>	
Keywords	Artistic director, empowerment, festival, organizing, well being

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Maailmankaikkeuden ensimmäinen Majatalofestivaali 9.-10.5. 2009	2
3	Joutsan Majatalofestivaalin toiminta-ajatus	4
4	Taiteellisen johtajan tehtävä Joutsan Majatalofestivaalilla	6
4.1	. Festivaalin organisaation vuorovaikutussuhteet	7
4.1.1	Yhteydenotot paikkakunnan toimijoihin alan vaikuttajiin sekä kunnan kulttuurivirkamiehiin sekä yhteistyön luominen heidän kanssaan	7
4.1.2	Tapahtuman toteuttavien taiteilijoiden kutsuminen	8
4.1.3	Tiedottaminen – miten, kuka, missä?	8
4.2	Rahoituksen löytäminen taiteellisen johtajan tehtävänä	9
4.2.1	Yhteydet mahdollisiin paikkakunnalta löytyviin sponsoreihin	10
4.2.2	Yhteydet apurahoja myöntäviin organisaatioihin	11
5	. Maailmankaikkeuden toiset Majatalofestivaalit 8.-9.5.2010	12
5.1	Perjantai 7.5.	12
5.2	Lauantai 8.5.	12
5.3	Sunnuntai 9.5.	13
6	.Majatalofestivaaliesiintyjien - ja järjestäjien kokemukset 2009-2010	15
6.1	Majatalofestivaalin vaikutus omaan/oman ryhmän taiteelliseen työskentelyyn	15
6.1.1	"Aurinkoista tietä eteenpäin"	15
6.1.2	Vaikutus Joutsan kulttuurielämään	17
6.1.3	Festivaalin tulevaisuus - festivaali koko Joutsan asiaksi	17
6.1.4	Taiteellisen johtajan tehtävästä	19
6.2	Majatalofestivaalin vaikutus omaan/oman ryhmän taiteelliseen työskentelyyn	20
6.2.1	." Pieni ääni on haasteellinen, kun yleisö on muutaman metrin päässä"	20

6.2.2	Vaikutus Joutsan kulttuurielämään	21
6.2.3	Festivaalin tulevaisuus	22
6.2.4	Taiteellisen johtajan tehtävä	22
7	Pohdinta	24
7.1	Ajatuksia Joutsan Majatalofestivaalista sosiaalipedagogisena kokonaisuutena sekä sosiokulttuurisena innostajana	24
7.2	Ajatuksia Majatalofestivaalista Joutsan kuntalaisia voimaannuttavana tapahtumana	24
7.3	Joutsan Majatalofestivaalin rooli kunnan muiden kulttuuritapahtumien rinnalla tulevaisuudessa	26
	Lähteet	30
	Liitteet	
Liite 1	Vuoden 2009 Majatalofestivaalien ohjelma	
Liite 2	Luettelo ensimmäisten Majatalofestivaalien esiintymispaikoista	
Liite 3	Itä - Hämeen lehtiartikkeli 10.5.2010	
Liite 4	Käytettävä lehdistö ja media	
Liite 5	Joutsan Seutu, keskustelupalsta, kommentti	
Liite 6	Vuoden 2010 Majatalofestivaalien ohjelma	
Liite 7	Sponsorikirje	
Liite 8	Festivaaliesiintyjien kokemukset Majatalofestivaalista 2009 - 2010-kyselylomake	
Liite 9	Vuoden 2011 Majatalofestivaalin ohjelma	

1 Johdanto

Osallistuin keväällä 2009 äitienpäiväviikonloppuna ” Maailmankaikkeuden ensimmäisille Majatalofestivaaleille” Joutsan Aatto & Elli – hotellin tiloissa. Minut oli kutsuttu sinne esiintymään yhdessä TomTom - duon kanssa jossa soittavat muusikot Keijo Puumalalainen, lyömäsoittimet, sekä Juha Pesonen, kontrabasso. Majatalofestivaaleilla haluttiin juhlistaa sekä Aatto & Elli-hotellin 70-vuotis - että TomTom - duon 20-vuotista taivalta.

Festivaaliohjelma oli suunniteltu siten, että lauantaina alkoi ohjelma kello 12.00 jatkuen iltayhdeksään niin, että tasatunnein oli noin 15-30min pituinen konsertti. Nämä ”vartit” jatkuivat sunnuntai-aamuna kello 9.00 jatkuen tunnin välein kello 14. asti, jolloin oli päätösvartin vuoro. Esiintyjinä oli meidän lisäksi paikallisia kokoonpanoja trubaduurista kuoroon ja koulujen rumpuryhmään. Festivaalien 19 konsertin ohjelmisto koostui pääasiallisesti suomalaisesta nykymusiikista paikallisten ryhmien esittämän viihteellisemmän rytmimusiikin säestyksellä.

Kokemus ensimmäisistä festivaaleista oli rohkaiseva ja TomTom – duon jäsenet Keijo Puumalainen ja Juha Pesonen kutsuivat allekirjoittaneen seuraavan festivaalin taiteelliseksi johtajaksi. Kun lisäksi vielä sain oppilaitokselta suosituksen ottaa festivaalien järjestämisen opinnäytetyöni aiheeksi, olen nyt kirjoittamassa tätä johdantoa.

Esittelen opinnäytetyössäni sitä prosessia, jonka tuloksena Maailmankaikkeuden Toinen Majatalofestivaali järjestettiin 8-9.5.2010 Joutsan Aatto & Elli- hotellin ja Joutsan seurakunnan tiloissa. Teen johtopäätöksiä kyselytutkimuksesta, jossa haastattelin festivaalin vuosina 2009-2010 mukana olleita esiintyjiä ja järjestäjiä tiedustellen heidän näkemyksiään Majatalofestivaalin merkityksestä ja taiteellisen johtajan roolista. Pohdin myös, millä tavalla tämän festivaalin ja festivaalin taiteellisen johtajan rooli/profiili tulisi kehittyä, jotta festivaalin jatkuvuus turvattaisiin ja tapahtumasta tulisi pysyvä osa Joutsan kunnan kulttuuritoimintaa. Lopuksi tarkastelen festivaalin toimintafilosofiaa sosiaalipedagogiikan viitekehityksessä nostoen esiin sosiokulttuurisen innostamisen ja voimaantumisen käsitteet.

On ollut mielenkiintoista huomata, kuinka muutaman ihmisen ideoima tapahtuma voi sisältää näin monia ulottuvuuksia aina sosiaalipsykologisista kysymyksistä tänä päivänä ajankohtaiseen kysymykseen kulttuurin ja ihmisen hyvinvoinnin välisestä suhteesta yhteiskuntamme monien haasteiden edessä.

2 Maailmankaikkeuden ensimmäinen Majatalofestivaali 9.-10.5. 2009

"Uusi festivaali Joutsaan"

"Joutsan Aatossa ja Ellissä järjestetään Majatalofestivaali 9.-10.5. 2009. Suomen Kansallisoopperan muusikoiden TomTom- duon lisäksi tapahtumassa ovat mukana mm. Haihatus, Opeleekio ja viihdekuoro Karpalot.

Festivaali avataan lauantaina klo 12, ja toiminta hotellin tiloissa jatkuu iltamyöhään saakka. Sunnuntaina juhlitaan äitienpäivää monin tapahtumin.

Festivaalin kaikkiin tilaisuuksiin on vapaa pääsy ja konserttien ohessa on mahdollisuus tutustua 70-vuotiaan Aaton ja Ellin tiloihin ja historiaan opastetuilla yleisökierroksilla. Avoimien ovien hotellijuhlissa tulijoille tarjotaan ilmaiset kahvit ja ruokaillakin voi pientä maksua vastaan.

Kahden päivän aikana on mahdollisuus kokea noin 20 lyhyttä ja erityyppistä tapahtumaa, joissa riittää mielenkiintoista seurattavaa niin lapsille kuin aikuisille. Esimerkiksi satuvartit, teatteriperformanssit, humoristiset musiikkituokiot ja pienet puheet kuuluvat juhla viikonlopun ohjelmaan." (Lehdistötiedote 1.4.2009)

Näin juhlallisella lehdistötiedotteella mainostettiin ensimmäistä majatalofestivaalia huhtikuussa 2009.

Ensimmäisillä majatalofestivaaleilla olin mukana esiintyjän ominaisuudessa.

Kun saavuimme Joutsaan lauantai-iltapäivänä, oli festivaali jo alkanut. Ensimmäisenä olivat esiintyneet paikallisen ala-asteen oppilaat rumpujen ja Keijo Puumalaisen kanssa. Keijo Puumalainen oli aikaisemmin viikolla ollut pitämässä kouluilla rumpu - työpajaa.

Hotelli Aatto ja Ellin kodikkuus ja tilaisuuksien intiimiys isivät suoraan mielihyväsuoneen. Tapahtumien luonne tosiaan vaihteli ja jokaiselle oli tarjolla jotain . Erityisesti mieleeni jäi konserttien välitön tunnelma ja lämmin vuorovaikutus yleisön ja esiintyjien välillä. Esityspaikkojen vaihtelu olohuoneen, terassin, käytävän ja alakerrassa sijaitsevan pubin välillä toi oman värinsä eri konsertteihin. Lauantai – ilta päättyi vielä "odottamattomaan taide "pläjäykseen" eli tuliperformanssiin takapihalla flamencokitaran säestyksellä.

Sunnuntai-aamuna olin mukana toimittamassa jumalanpalvelusta hotellia vastapäätä tien toisella puolella olevassa kirkossa. Tilaisuus radioitiin myös paikalliseen sairaalaan ja vanhainkotiin. Lisäksi festivaaliohjelmaan kuului lyhyt (vartin pituinen) kirkkokonsertti vielä kello 13, jossa seurakunnan kirkkoherra myös käytti puheenvuoron. Klo 14. oli päätösvartin aika.

Taideseura Haihatuksen taideteokset majatalon autotallissa toivat oman sävönsä festivaalien tunnelmaan. Yleisöä riitti kaikkiin konsertteihin, juhlakahvi maistui ja kaikilla oli mukavaa.

Kuvio 1. . Keijo Puumalainen johdattaa Leivonmäen Kurkiauran koululaisia Marssivartiin

Taidekeskus Haihatuksen Merja Metsänen kommentoi vielä Haihatuksen nettisivuilla tapahtumaa 11.5.2009:

"Joutsalaisessa Hotelli Aatto ja Ellissä vietettiin viikonvaihte taidefestivaalia. Juhlaa markkinoitiin eriskummallisena ja siltä se ohjelmassa todella näyttikin. Ohjelmaa oli paljon, mutta kokonaisuus toimi yllättävän hienosti. Festivaalin järjestäjä Suomen Kansallisoopperan rumpalin Keijo Puumalaisen ja kontrabasistin Juha Pesosen Tom Tom - duo osasi hommansa. Noin vartin pätkissä tasatunnein esitetty ohjelma oli Taidetta, ei pelkkää viihdettä, vaikka kyllä siellä viihdyttiinkin"
 .(<http://www.haihatus.vuodatus.net/blog/1956491/majatalofestivaali>)

3 Joutsan Majatalofestivaalin toiminta-ajatus

Miksi ensimmäinen Joutsan Majatalofestivaali järjestettiin?

Vuonna 2006 vieraili Joutsassa ensimmäistä kertaa kahden Suomen Kansallisoopperan orkesterilaisen muodostama yhtye, jossa soittivat Keijo Puumalainen (lyömäsoittimet) sekä Juha Pesonen (kontrabasso). He olivat oopperan pakkoloman ajaksi tarjonneet TomTom- duonsa musisointia korvauksetta kunnan käyttöön erilaisiin yhteisöihin vanhusten hoitopaikoista kouluihin. (Haastattelu 5.3.2011) Tällöin syntyi kontakti Hotelli Aatto & Ellin omistajaan ja jossain vaiheessa hänen kanssaan idea viettää yhteisiä "syntymäpäiväfestivaaleja".

Ensimmäinen Majatalofestivaali oli kutsu ihmisille tulla juhlimaan 70-vuotiaasta Aatto & Elli- hotellia sekä 20 - vuotiaasta TomTom – duoa. Syntymäpäiväjuhlien vuoksi festivaalitapahtumiin oli vapaa pääsy ja yleisölle oli tarjolla myös ilmaiset kahvit. Uusi ilmiö festivaalien kentällä oli esityskonsepti: Vartin pituisia konsertteja tunnin välein mitä eriskummallisimmissa hotellin tarjoamissa konserttipaikoissa.. Ohjelmassa oli myös teatteriperformansseja, satuvartti ja odottamattomia taide"pläjäyksiä". (Liite 1)

Alkuperäinen idea ensimmäisellä festivaalilla oli tuoda syntymäpäiväsankareiden tarjoamana intiimejä ja festivaaliyleisölle ilmaisia kulttuuriesityksiä. Mitä epätavallisimmat esityspaikat Hotelli Aatto & Ellissä tarjosivat paikkakunnalla ennen kokemattomia elämyksiä. (Liite 2) TomTom- duo on runsaan 20 vuoden olemassaolonsa aikana suosinut pieniä ja epätavallisia esiintymispaikkoja eikä vähiten siksi , että "Isoissa saleissa on kalliit vuokrat, eikä yleisöä välttämättä tule kovinkaan paljon. Pienissä paikoissa syntyy hyvä tunnelma, vaikka väkeä olisi vähemmänkin". (Jokinen, Esa. 2009. Keski-Suomalainen, 11.5.2009)

Keijo Puumalainen, Majatalofestivaalin perustajajäsen TomTom- duosta kertoo Muusikko-lehdessä: "Aika harvoin areenakonserteissa artisti pääsee yleisön nahan alle; itse menen mieluummin Tavastialle tai Juttutupaan kuin Hartwall Areenalle. Pienemmissä paikoissa jaksan kuunnella paljon enemmän ja ennakkoluulottomammin. Olin Frankfurtin jäähallissa kuuntelemassa Veronan oopperan vierailua, sinänsä aivan huipputason esitystä, mutta ei se tehnyt minuun mitään vaikutusta kontaktin puutteen vuoksi ". (Stenström, Patrik. 2011., s.9)

Esiintyjinä oli kokoonpanoja Joutsasta ja lisäksi paikallinen taideseura Haihatus toi merkkipäiväänsä viettävään Hotelli Aatto & Ellin autotalliin ja muihin tiloihin makupaloja taideteoksistaan. Pääosasta konsertteja vastasi 20-vuotias päiväsankari TomTom- duo vieraineen. Festivaaleilla esitettiin myös kantaesityksiä (Liite 1) .

Koska ensisijainen tarkoitus oli juhlia merkkipäivästä, juhlat järjestettiin suurimmalta osalta talkoovoimin. Kaikki esiintyjät olivat mukana myös talkoohengessä, haluten tuoda oman panoksensa syntymäpäiväjuhliin ilman esiintymiskorvausta.

Kuvio 2. Kapakan rytmit...

Kuvio 3. Että kaikkea sitä....

4 Taiteellisen johtajan tehtävä Joutsan Majatalofestivaalilla

Festivaalin perustajajäsen Keijo Puumalainen kuvaa näkemystään taiteellisen johtajan tehtävästä:

"Taiteellisen johtajan tehtävä on olla "luotsaaja ja selvännäkijä (joka vie festivaalia eteenpäin), hän valitsee seuraajan, vakuuttaa yleisön sekä esiintyjät "tulevaisuuteen satsauksesta". (Haastattelu 5.3.2011)

Marraskuussa vuonna 2009 allekirjoittanut nimitettiin seuraavien Joutsan Majatalofestivaalin taiteelliseksi johtajaksi. Sain taiteellisena johtajana vapauden viedä festivaalia haluamaani suuntaan sekä aikataulutuksen että esiintyjien ja ohjelmistojen osalta.

Festivaalin taiteellisena johtajana halusin tuoda teemaksi laulajan muusikkoprofillini kautta ihmisäänen ja sen eri ulottuvuudet. Toteutumisvisioksi vahvistui ajan myötä se, että esittelemme festivaalilla eri -ikäisten joutsalaisten laulajakokoonpanoja teemalla "Majatalo laulaa". (Liite 3)

4.1 . Festivaalin organisaation vuorovaikutussuhteet

Kuvio 4. Majatalofestivaali organisaation vuorovaikutussuhteet taiteellisen johtajan näkökulmasta

Taiteellisena johtajana olin yhteydessä kahdeksaan eri sidosryhmään. Niistä joutsalaisia olivat paikalliset mahdolliset sponsorit eli yritykset (25kpl), joutsalaiset esiintyjät ja yhteisöt, Joutsan kunnan sivistystoimen johtaja, Joutsan paikallislehti Joutsan Seutu ja Hotelli Aatto& Ellin omistaja Eva Tervonen. Joutsan ulkopuolelta tulevat esiintyjät, Joutsan lähiseudun sanomalehdistö (Itä- Häme, Keski- Suomalainen) sekä Metropolia Ammattikorkeakoulu muodostivat omat sidosryhmänsä. (Kuvio 4)

4.1.1 Yhteydenotot paikkakunnan toimijoihin alan vaikuttajiin sekä kunnan kulttuurivirkkamiehiin sekä yhteistyön luominen heidän kanssaan

Aloittaessani festivaalin taiteellisen suunnittelun, sain Keijo Puumalaiselta listan henkilöistä, joihin minun tulisi olla yhteydessä festivaalin tiimoilta. Joitakin heistä (musiikinopettaja, kanttori) olin jo tavannut ensimmäisten majatalofestivaalien aikana, joten oli helppoa ottaa heihin yhteyttä uusien festivaalien merkeissä. Kunnan

sivistystoimen johtajaan olin ensiksi yhteydessä puhelimitse ja sitten kasvotusten tavatessamme helmikuussa Joutsassa. Näin tapahtui myös ohjelmalehtisen suunnittelijan joutsalaisen Teemu Miettisen kanssa (tietotekniikkayritys Dataseed) . Kaikkien kanssa asioiminen sujui vaivattomasti ja helposti.

4.1.2 Tapahtuman toteuttavien taiteilijoiden kutsuminen

Olin nimennyt seuraavien festivaalien teemaksi "Majatalo laulaa". Ajatuksena oli tehdä konserteissa läpileikkaus paikkakunnalla toimivista laulukokoonpanoista lapsista vanhuksiin sekä myös tutkimusmatkaa lied-musiikin kautta erilaisiin klassisen laulun äänityyppisiin. Teemaan liittyen lasten ääniä kuultiin Sinikka Lahden johtaman *Kurkiauran koulun kuoro* myötä .Uutta oli myös kunnan vapaa-aikasihteerin kautta mukaan saatu joutsalaisten nuorten bändi *The Address Unknown*. Nuorten bändi sekä jo ensimmäisillä festivaaleilla menestynyt naistrubaduuri Hanna Leppänen toivat mukanaan kevyen musiikin äänenkäyttötavan festivaalin ohjelmaan. Keski-ikäisiä muusikoita edusti edellisvuoden tapaan *Viihdekuoro Karpalot*. Senioritaiteilijoiden edustajina kuultiin festivaaleilla Seppo Pänkäläisen johtamaa *Joutsan eläkeläiskuoroa*. Helsingistä festivaaleille osallistui *Hännisen perhe-orkesteri*.

Ensimmäisten majatalofestivaalien kuva- ja muun kokemustaiteen edustajana oli saatu nauttia paikallisen taideyhteisö Haihatuksen taideteoksista. Vuoden 2010 festivaaleille onnistuimme saamaan Joutsan taideseuran myyntinäyttelyn festivaalien yhteyteen hotellin tiloihin. Ohjelma valmistui maaliskuussa 2010 . Lopullinen ohjelmateksti lähti painatukseen lähetettäväksi Teemu Miettiselle 28.3.2010, sen jälkeen kun olin hyväksyttänyt sen esiintyjillä.

4.1.3 Tiedottaminen – miten, kuka, missä?

Yhteydet paikalliseen ja valtakunnalliseen mediaan

Tiedottamista auttoi se, että sain vuoden 2009 Majatalofestivaalin järjestäjiltä kopiot ensimmäisen majatalofestivaalin lehdistötiedotteista ja tietysti myös luettelon eri tiedotusvälineiden ihmisistä, joihin kannattaisi olla yhteydessä asian tiimoilta.(Liite 4) Oiva yhteistyö aukeni myös joutsalaiseen Teemu Miettiseen (tietotekniikkayritys

Dataseed), joka oli vastannut ensimmäisen festivaalin ohjelmalehtisen ulkoasusta ja painattamisesta. Teemun ideasta perustimme majatalofestivaalille uutena asiana omat ilmaiset nettisivut. Teemu vastasi myös festivaalin lehtimainoksen visuaalisesta suunnittelusta ja sen perille toimittamisesta sanomalehtiin.

Lähetin laatimani lehdistötiedotteet paikallisiin lehtiin (Keski- Suomalainen, Itä-Häme, Joutsan Seutu).Ensimmäisen lehdistö-tiedotteen lähetin 1.4.2010 Itä- Hämeen ja Keski - Suomalaisen toimituksiin. Itä-Häme tarjosi paluupostissa mainoskampanjaa, jonka myötä tieto Majatalofestivaalista olisi mennyt yhteensä 30 00 talouteen, mutta niin laajaan tiedottamiseen emme lähteneet. Tapahtumaan ei yksinkertaisesti olisi mahtunut niin paljon yleisöä, kuin mitä niin laaja tiedottaminen olisi mahdollisesti tuonut paikalle! Virallinen tapahtumamainos julkaistiin Joutsan seudussa tapahtumaa edeltävällä viikolla ja tapahtumaviikolla julkaistiin puffi myös Keski- Suomalaisessa.

Itse festivaaliin saapui paikalle Itä-Hämeen toimittaja sekä toimittaja Joutsan Seudusta. Sunnuntain Itä-Häme uutisoikin näyttävästi tapahtumasta samoin kun seuraavan viikon Joutsan Seutu. Myös Joutsan Seudun nettisivuille saimme positiivista palautetta tapahtumasta. (Liite 5)

Majatalofestivaalin käsiohjelmat ja julisteet saatiin painosta pari viikkoa ennen tapahtumaa. Julisteita levitettiin paikallisiin kauppoihin ja yrityksiin ja ohjelmia oli tietysti myös jaossa hotelli Aatto & Ellissä. (Liite 6) Lisäksi jokainen paikallinen esiintyjä toimi mainoksena paikkakuntalaisille tapahtumasta.

4.2 Rahoituksen löytäminen taiteellisen johtajan tehtävänä

Ilmainen sisäänpääsy, ilmaiset esiintyjät, ilmainen festivaali?

Kulttuurin ilmaistapahtuma - onko mitään ilmaista olemassakaan?

Majatalofestivaalin toiminta-ajatusta käsittelevässä luvussa kolme kerrotaan ensimmäisen tapahtuman talkoohenkisestä luonteesta. Selvää kuitenkin on, että ilman minkäänlaisia kustannuksia ei yhtäkään tapahtumaa pystytä järjestämään. Vaikka muualta tulleet taiteilijat esiintyivät festivaaleilla ilman rahallista korvausta, hotellille

tullee kustannuksia heidän täysihoidostaan. Myös paikkakuntalaisille esiintyjille tuntui kohtuulliselta tarjota kahvia ja ruokaa kiitokseksi esityksistä. Festivaalin käsiohjelmien ja mainosjulisteiden painatus maksaa. Nettisivujen, käsiohjelmien ja lehti-ilmoitusten ulkoasun suunnittelu veisi myöskin rahan arvoista työaika suunnittelijaltaan. Näistä edellä mainituista kustannustekijöistä olin myös Toisen Majatalofestivaalin taiteellisena johtajana saanut listauksen ensimmäisen festivaalin järjestäjiltä.

4.2.1 Yhteydet mahdollisiin paikkakunnalta löytyviin sponsoreihin

Katja Martimo ja Sonja Orjasniemi kirjoittavat Liiketalouden opinnäytetyössään: "Tapahtuman rahoitusta mietittäessä kannattaa pohtia potentiaalisia yhteistyökumppaneita. Tapahtumanjärjestäjän olisi mietittävä, minkälaiset yritykset , järjestöt tai muut organisaatiot haluavat toimia yhteistyökumppaneina eli kenen markkinointiviestinnän osaksi tapahtuman avustus sopisi". (Martimo, Orjasniemi, 2010, s.14)

Ensimmäisen Majatalofestivaalin järjestäjät toteuttivat edellä siteerattua lainausta ottamalla yhteyttä Joutsan kunnan sivistystoimen johtajaan , joka lupasi sivistystoimen olevan mukana festivaalihankeessa kustantamalla festivaaliohjelma- lehtisen ja mainosjulisteiden painatuskulut. Joutsan seurakunta oli myös omalta osaltaan tekemässä festivaalin konsertteja ja tapahtumia mahdolliseksi tarjoamalla festivaalien käyttöön kirkkotilansa ilmaiseksi. Jälkikäteen Majatalofestivaali sai myös pienen apurahan Musiikkia Nuorille ry:ltä, mistä maksettiin muun muassa matka- ja päivärahoja ulkopaikkakuntalaisille esiintyjille.

Toiseen Majatalofestivaaliin lähettäessä olosuhteet kunnan ja seurakunnan rahoituksen ja tilojen osalta säilyivät osin entisellään: Ohjelmien painokulut maksettiin ja seurakuntasali sunnuntain konserttitilana samoin kun kanttorin oma työpanos olivat festivaalin käytössä.

Hyvä tarkoitus oli kuitenkin laajentaa Majatalofestivaalin rahoituspohjaa ja saada paikkakunnan yrityksiä innostumaan mukaan festivaalihankeeseen. Siksi otin alkuvuodesta sähköpostitse ja puhelimitse yhteyttä Joutsan kunnan puhelinluettelosta löytyvien yritysten päättäjiin anoen tukea festivaalillemme. Tehtävä osoittautui

haasteelliseksi, koska takana oli vasta yksi festivaali, eivätkä läheskään kaikki yritykset paikkakunnalla olleet Majatalofestivaali - tapahtumasta tietoisia. Lähettämässämme sponsorointihakemuksessa tarjosimme yrityksille näkyvyyttä tapahtuman mainoksissa ja tiedotuksissa vastapainoksi osallistumiselle tapahtuman tukemiseen. Muutama yritys tarttuikin haasteeseen avustamalla festivaalia pienellä summalla ja heidän logonsa julkaistiin festivaaliohjelmassa. (Liite 7)

4.2.2 Yhteydet apurahoja myöntäviin organisaatioihin

Kuten edellä mainitsin, ensimmäinen Majatalofestivaali sai tukea Musiikkia Nuorille ry:ltä. Apurahahakemus oli lähtenyt myös ESEKille eli esittävän säveltaiteen edistämiskeskukselle. Apurahaa ei myönnetty. Kuten ei myöskään toisille Majatalofestivaaleille. Yksi syy saattoi olla (ESEK ei selitä vastauskirjeessään apurahan epäämisen syitä) muun muassa se, että jo myöntämisperusteissa mainitaan , ettei tukea pääsääntöisesti myönnetä "ilmais -/hyväntekeväisyystapahtumiin".(www.esek.fi) Anomukset ensin käsittelevä eri musiikinlajien asiantuntijoista koostuva jaosto arvioi ESEKin nettisivujen mukaan apurahahakemuksia myös kiinnittämällä huomiota hankkeen kulu - ja tulorakenteeseen.

Olin yhteydessä ESEKiin 3.11.2011 ja kysyin toimistosihteeriltä Ulla Haukatsalolta , onko niin, että festivaalien tai tapahtumien yleensäkin odotetaan tuottavan tuloa, jotta niille myönnettäisiin tukea ESEKiltä. Haukatsalon mukaan ESEKin apurahaa kyllä myönnetään tapahtumille juuri järjestäjien tappioidenkin korvaamiseksi. Kysymykseen, miksi Joutsan Majatalofestivaali ei täyttänyt kriteerejä, Haukatsalo ei tuntematta hakemusta osannut vastata, mutta arveli syyksi juuri tapahtuman ilmaisen luonteen.

Kaiken kaikkiaan taiteellinen johtaja on tapahtuman rahoituksen etsijän ominaisuudessa suurien haasteiden edessä, varsinkin, jos hänellä ei ole kattavasti tietoa siitä, miten rahoitusta etsittäessä toimitaan. Majatalofestivaalin tapahtumien ollessa yleisölle ilmaisia, ne sulkivat pois useimmat apurahatoimikunnat laskuista. Ja, kuten edellä kuvasin, paikallisilla yrityksillä puolestaan ei ole ollut tarpeeksi tietoa Majatalofestivaalista voidakseen useamman yrityksen voimalla tulla mukaan tapahtuman sponsorointiin.

5 . Maailmankaikkeuden toiset Majatalofestivaalit 8.-9.5.2010

5.1 Perjantai 7.5.

Perjantai-aamupäivällä starttasimme Mellunmäestä kohti Joutsan kuntaa ja Hotelli Aatto& Elliä. Perillä meitä odotti esiintymispaikkojen kuntoon laitto ja viimeiset viilaukset ennen seuraavaa festivaalin alkamispäivää.

Joutsan taideseura oli käynyt pystyttämässä myyntinäyttelynsä hotellin tiloihin.

Keittiössä valmistui festivaaliasiakkaille makoisaa tarjottavaa ja myytävää.

Mieliala oli odottavan iloinen!

5.2 Lauantai 8.5.

Koitti festivaalin ensimmäinen päivä. Aamupäivällä saapui Keijo Puumalainen ja vähän ennen h-hetkeä eli ennen klo 12. tilaisuutta Kari Hännisen perheorkesteri. Kari raastettiin heti kylmiltään äkkiä improvisoitujen avajaisseremonioiden osatoteuttajaksi. Trumpetin ja rumpujen suorittaman avajaisfanfaarin jälkeen Keijo Puumalainen luovutti juhlallisesti festivaalien virallisen "kapulan" uudelle taiteelliselle johtajalle. Aplodien saattelemana siirryimme hotellin sisätiloihin kuuntelemaan Kurkiauran koulun kuoron Satumetsävarttia.

Perhevartissa klo 13.00 Hännisen perheorkesteri pääsi irrottelemaan perheen nuorimmaisen Helmin (5v.) aloittaessa laulun säestäen itseään kanteleella. Vähitellen orkesteriin liittyivät Siiri, Oskari, Kaisa ja Kari.

Kello 14.00 Kajausvartissa Viihdekuoro Karpalot esittivät parasta osaamistaan festivaaliyleisön riemuksi. Tutut ja kauniit viihdesävelmät täyttivät majatalon olohuoneen.

Tämän jälkeen olikin aika siirtyä ulos ja odottamaan autotallin ovien aukeamista. Joutsalaisten nuorten bändi solistinaan Hanna Rämö oli valmistanut noin puolen tunnin ohjelmiston metallimusiikin ystäville.

Äänivartissa klo 16.00 viriteltiin keskustelua lauluäänen ominaisuuksista ja äänen harjoittamisen tarpeellisuudesta. Keskustelemaan yleisön kanssa olin kutsunut päivän laulusolisteja.

Kello 17.00 Joutsan eläkeläiskuoro Seppo Pänkäläisen johdolla toi yleisölle ihanan tuulahduksen menneiden aikojen koululaulujen maailmasta. Oli upeaa laulaa yhdessä jo lapsuudessa tutuksi tulleita lauluja kuoron ja Sepon kanssa. Kuoron soolonumerot kertoivat myös omaa tarinaansa samoilta vuosikymmeniltä.

Kello 18.00 sai esiintymisvuoron trubaduuri Hanna Leppänen. Hanna oli jälleen valmistanut omaperäisen musiikkivartin kaikkien iloksi.

Kello 19., 20, ja 21. saivat vuoron astua lavalle Joutsaan kutsutut solistivieraat. Tenori Markku Lintunen ilahdutti äänellään laulaen ihania tenorilauluja. Hanna Rämön Susannan aaria sulatti sydämet. Margit Tuokko ja Tuula Mäntyjärvi veivät kuulijat kevättiltoihin ja kehtolaulujen maailmaan.

5.3 Sunnuntai 9.5.

Aamulla kello 9. kokoontui majatalon olohuoneeseen sekalainen joukko äänenavaukseen. Allekirjoittaneen kanssa yhdessä avasivat ääntään Tuula ja Oskari unohtamatta tenoriamme Markkua. Yleisöäkin olimme saaneet paikalle muutaman innokkaan.

Kello 10. seurasi aamusoitto kirkonmäeltä Karin kajauttaessa trumpettillaan Luojan Kunniaa Sibeliuksen sävelin (Soi kunniaksi Luojan) sekä onnittelulaulun äideille.

Olohuoneen kahvivartissa kello 11.30 oli Hännisen perheorkesteri taas vauhdissa.

Helmin tanssia säestivät muun perheen iloisesti loihtivat Klezmer – musiikin sävelet.

Festivaalin päätöskonserttiin Joutsan seurakuntatalolle kello 13. saimme mukaamme myös baritoni Teijo Lindströmin. Oskar Merikannon sävelet täyttivät esiintyjien ja festivaalien ennätysyleisön sydämet.

Päätöskahveilla saimme tuta vielä Viulunsoittajat katolla - musikaalin ihanan laulun "Rikas mies jos oisin" Teijon odottamattomassa taidepläjäyksessä.

Kaiken kaikkiaan Maailmankaikkeuden toinen Majatalofestivaali keräsi ennätysyleisön, yhteensä n. 400 festivaalikävijää, mikä tuplasi ensimmäisten festivaalien yleisömäärän. (<http://majatalofestivaali.blogspot.com>)

Kuvio 5. Hännisen perheorkesteri vas. Siiri, Kaisa, Kari, Helmi ja Oskari

Kuvio 6. Merikanto-kvartetti: Vas. Margit Tuokko, Markku Lintunen, Teijo Lindström, Tuula Mäntyjärvi

6 .Majatalofestivaaliesiintyjien - ja järjestäjien kokemukset 2009-2010

Opinnäytetyöni yhtenä tehtävänä on tarkastella, millä tavoin Majatalofestivaalin ja festivaalin taiteellisen johtajan tehtävän ja profiilin tulisi kehittyä, jotta festivaalin jatkuvuus turvattaisiin ja tapahtumasta tulisi pysyvä osa Joutsan kunnan kulttuuritoimintaa. Festivaalilla mukana olleiden toimijoiden kokemukset ja näkemykset ovat kehittämisen kannalta oleellisia. Pyysinkin Majatalofestivaaliin osallistuneita taiteilijoita ja eri järjestäjäosapuolia vastaamaan kyselyyn, jossa tiedustelin heidän näkemyksiään festivaalin merkityksestä ja taiteellisen johtajan tehtävästä.

Lähetin kyselyn viidelletoista festivaalilla vuosina 2009-2010 mukana olleella ja sain 12 vastausta. Analysoin vastaukset joutsalaisiin ja ulkopaikkakuntalaisiin vastaajiin ryhmitellen. Joutsalaiset vastaajat jaoin vielä esiintyjiin ja järjestäviin osapuoliin. Ulkopaikkakuntalaisissa vastaajissa osa esiintyjistä kuului myös ensimmäisen Majatalofestivaalin 2009 -järjestäjiin. Halusin tällä jaolla yrittää mahdollisimman hyvin kartoittaa, miten joutsalaiset itse ovat uuden festivaalin kokeneet ja miten he näkevät festivaalin kehittymisen edellytykset tulevaisuudessa. Samoin oli mielenkiintoista tutkia Joutsan ulkopuolelta tulleiden kehittämisajatuksia ja ideoita.(Kyselykaavake, liite 8) Lähes kaikkiin kysymyksiin vastattiin, osaan laajemmin, osaan suppeammin, riippuen kysymyksen muodosta. Joutsan ulkopuoliset vastaajat eivät muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vastanneet kysymyksiin 7-10 joko ollenkaan tai hyvin lyhyesti. Seuraavissa tuloslukuissa merkiten aineistosta suoraan tulleet sitaatit lainausmerkein.

6.1 Majatalofestivaalin vaikutus omaan/oman ryhmän taiteelliseen työskentelyyn

6.1.1 "Aurinkoista tietä eteenpäin"

Joutsalaisten vastauksista kävi ilmi, että Majatalofestivaaliin valmistautuminen vaikutti myönteisesti sekä yksin esiintyvien että ryhmässä esiintyjien työskentelyyn. Koska esiintyjät esiintyivät ilmaiseksi, oli jo alun perin ideana, (kts. luku 4.) että festivaaleilla esitettäisiin jo omassa ohjelmistossa olemassa olevia kappaleita. Tutut kappaleet järjestettiin ehkä festivaalia varten uudeksi kokonaisuudeksi. "Valmistautumisella oli suuri merkitys. On oltava varasto, mistä voi koota ohjelmiston. Idean ympärille voi sitten myös hetkessä toivottavasti tuoda jotain tuoreutta esitykseen", toteaa joutsalainen trubaduuri.

Osalle valmistautuminen ei vaikuttanut erityisesti ryhmän taiteelliseen toimintaan. Tapahtuman järjestäviin joutsalaisiin osapuoliin (Majatalon emäntä, markkinoinnin suunnittelija) kuuluville valmistautuminen oli innostusta lisäävää ja kekseliäisyyttä vaativaa, koska joutsalaisen mediatyöntekijän mukaan "järjestelyistä ja markkinoinnista tuli suoritua mahdollisimman vähin taloudellisin ponnisteluin".

Uusia ajatuksia omaan tai oman ryhmän taiteellisen toiminnan kehittämiseen syntyi sekä yhteistyöhön liittyen että hyvin harjoitetun ohjelman merkityksestä." Yhteistyö on tärkeää ja tehtäviin valmistautuminen vaativaa, jos on tarkoitus antaa täysipainoinen esitys kuultavaksi " Esiintyminen festivaaleilla myös innosti jatkamaan oman ryhmän toimintaa, bändin jäsenen mukaan "soittajat saivat hurjat kiksit esiintymisestä ja innon jatkaa bänditoimintaa ".

Paikkakunnan taideyhteisö Haihatu sai mukavan kokemuksen uusista aluevaltauksista kuvataiteesta sanataiteen puolelle ja lorun lukemisesta rumpumusiikin säestyksellä. Majatalon emäntä sai kokemuksen hotellin eri tilojen käytöstä ja suurien ryhmien hallitsemisesta.

Joutsan ulkopuolisten taiteilijoiden kohtaaminen vaikutti yhteen esiintyjäryhmään niin, että he verkostoituivat, "on tutustuttu uusiin toimintatapoihin ja verkostoiduttu elikäs saatu uusia ystäviä", muille esiintyjille kohtaaminen ei vaikuttanut mitenkään tai ei mitenkään mainittavasti. Majatalo eli Aatto & Elli- hotelli sai uusia asiakkaita ja mediatiedottajalle osallistuminen yleisönä antoi eväitä tulevien tapahtumien tunnelman välittämiseen visuaalisin keinoin.

Joutsan kulttuuria tuottavien ryhmien keskinäinen kanssakäyminen lisääntyi joidenkin osalta ja syntyi myös yhteistyötä. Hotellin omistajan mukaan itse majatalo on tullut tutummaksi ja osaksi joutsalaista kulttuurielämää! Mediatoimiston näkökulmasta festivaali antoi mahdollisuuden osoittaa pienille yhteisöille, että "kalliin ja pahan" maineessa olevat mainostoimistot voivat toimia pikkurahalla ja olla apuna pienienkin tapahtumien viestinnässä.

6.1.2 Vaikutus Joutsan kulttuurielämään

Monipuolinen kulttuuritarjonta tiivistetyssä muodossa

Majatalofestivaali 2010 toi yleisesti ottaen vastaajien mielestä hyvin esille paikallista kulttuuriosaamista. Koettiin, että festivaali on hyvä areena kulttuuriosaamisen esiintuomiseen. Majatalofestivaali todettiin hyväksi foorumiksi erilaisille kokoonpanoille, joita tulee harvemmin kuulluksi tai nähdyksi. Toisen paikkakuntalaisen vastaajan mukaan Joutsassa on erinomaiset mahdollisuudet kehittää musiikkiharrastusta: "Musiikilla on vahva traditio kunnassa."

Majatalofestivaalin vaikutuksesta kunnan tasolla paikallisten kulttuuri-ilmiöiden huomioonottamiseen mielipiteet jakautuvat: yksi ei osannut vastata, toinen ei ole huomannut mitään muutosta, kolmannen mielestä tällä saralla Majatalofestivaalilla on vielä kehitettävää ja annettavaa. Mielenkiintoinen on myös näkemys, jonka mukaan kunnallisessa päätöksenteossa asiat monesti näyttävät hoituvan vain henkilökohtaisten kontaktien kautta; kun yksittäiset kontaktihenkilöt vaihtuvat, muuttuu aina myös kunnan kanta tapahtumiin, joka taas saattaa vaikeuttaa seuraavien festivaalien järjestämistä.

Vuoden 2010 taiteellisen johtajan näkökulmasta katsoen osui seuraava vastaus mielestäni naulan kantaan pohdittaessa kysymystä, miksi festivaali järjestettiin ja mikä majatalofestivaalin idea on alun alkaenkin ollut: "Hyvänä asiana näen esiintyjien hauskan ja monipuolisen kirjon, ja sen ettei vain suuret esiintyjät ja suurella rahalla tehty ole parasta." Tätä näkökulmaa mahdollisten tulevien festivaalien taiteellinen johtaja voi käyttää hyvänä perusteluna Majatalofestivaalin jatkumiselle.

Festivaalin tulevaisuus - festivaali koko Joutsan asiaksi

6.1.3 Festivaalin tulevaisuus - festivaali koko Joutsan asiaksi

Paikallisten tahojen, kuten kunnan, seurakunnan, joutsalaisten yritysten, koulujen ja kirjaston mukanaolo festivaalien organisoimisessa koettiin erittäin tarpeelliseksi. Nimeltä mainiten mukaan järjestäviin osapuoliin ehdotetaan kunnan kirjastonhoitajaa, Puulan seutuopiston rehtoria (Jyväskylän konservatorio), kunnan nuorisotyöntekijää, luokanopettajaa, musiikinopettajaa, seurakunnan kanttoreita. Myös kunnan erilaiset

yhteisöt , kuten Haihatus ja muut taiteet, nuorisoseura, nuorten yhdistykset, orkesterit ja kuorot saavat kannatusta. Kuten yksi vastaajista toteaa: "Paikallinen musiikkiväki, jolla on riittävä jalansija ja tuntemus myös kansalliseen musiikkikenttään, jotta vierailuvia musikantteja ja ryhmiä saadaan mukaan." Taiteellisen johtajan kannalta tärkeä kommentti oli myös se, missä peräänkuulutettiin kunnan tai yksittäisten itsenäisten rahoittajien halua tunnustaa festivaali osaksi Joutsan kunnan vuotuisia tapahtumia. Tämä saattaisi edesauttaa rahoituksen saantia mahdollisilta tahoilta.

Majatalofestivaali - idea koettiin vastaajien keskuudessa mielenkiintoiseksi ja omaperäiseksi." Hyvä ja tuore", vartin mittaiset konsertit tunnin välein tuntuivat virkistävältä, "kulttuuria kansalaisille tiivistetysti". Lisää rahoitusta kaivattiin ja ehdotettiin pääsymaksua esim. euro/tilaisuus. Taiteellista johtajaa miellytti erityisesti seuraava palaute:" Asioita tehdään enemmän ilosta ja yleisestä harrastuneisuudesta, kuin naama mutrussa virkamiesmäisellä väännöllä".

Kysyttäessä mikä tai mitkä tilat voisivat jatkossa olla festivaalipaikkana, pidettiin Hotelli Aatto & Ellin yleisesti hyvänä, mutta sen haasteena ovat suuret esiintyjäryhmät sekä rajallinen yleisötila. Majatalon lisäksi ehdotettiin paikkoja kattavasti koko kunnan alueelta: uimaranta, Myllykoski, Viherinsilta, museon alue, puistot ,kirkot, työväentalo, kirjasto, kunnantalo, Joutsan kino.

Itse kokisin mielenkiintoisena tulevaisuudennäkymänä juuri sen, että festivaalia järjestäisi mahdollisimman kattava joukko paikallisia tekijöitä ja Hotelli Aatto & Ellin lisäksi Majatalofestivaali levittäytyisi kunnan alueen muihin edellä mainittuihin mielenkiintoisiin paikkoihin. Paikkakuntalaisten taidot kiinnostaisivat mahdollisesti myös Joutsan kesä-asukkaita, mikä taas puolustaisi festivaalin ajankohdan mahdollista muuttamista. Festivaalin ajankohta voisi mahdollisesti olla alkukesä, jolloin mainonnan voisi suunnata myös kesäänsä viettäville mökkiasukkaille. Äitiinpäivän aikaan vietettävä festivaali taas vaatisi yleisön mielenkiinnon herättämiseksi puolestaan paikkakunnan ulkopuolisten esiintyjien mukanaoloa, jolloin paikkakuntalaisten kiinnostus tapahtumaa kohtaan mahdollisesti kasvaisi.

Kuvio 7. Hotelli Aatto& Ellin omistaja Eva Tervonen kiittää festivaaliin osallistuneita, Kaisa Porra ja Margit Tuokko myhäilevät

6.1.4 Taiteellisen johtajan tehtävästä

Taiteellisen johtajan tehtävä Majatalofestivaalin organisaatiossa koetaan aineistossa tärkeäksi, kokoavaksi, välttämättömäksi ja kannustavaksi voimaksi. Muusikon ammattipätevyys koetaan taiteellisen johtajan tehtävässä merkittäväksi. Vastaajilta poimittua: "Taiteellisen johtajan rooli on käyttää hyväksi verkostojaan ja houkutella muualta esiintyjä, "olla tapahtuman henki", innostunut ja innokas" . Mahdollinen tuottaja taiteellisen johtajan rinnalla ei myöskään joutsalaisen vastaajan mukaan olisi pahitteeksi, näin taiteellinen johtaja voisi keskittyä "taidepuoleen", tuottajan hoitaessa talous- ynnä muita organisaatiokysymyksiä. Taiteellisella johtajalla on vastaajien mukaan vastuu palojen loksahamisesta paikoilleen, hänen tulee olla "festivaalin keulakuva".

Jos festivaalin taiteellinen johtaja tulee paikkakunnan ulkopuolelta, hänen etunaan on nähdään mm. se, että hänellä ei ole sidoksia eli klikkejä mihinkään päin, hän on innostunut, ennakkoluuloton ja haluaa tuoda omaa osaamista paikkakunnalle. Hänellä on myös omat verkostot ja uusi, tuore näkemys paikallisesta osaamisesta. "Ulkopuolinen näkee asiat laajemmin". Haittana saattaa olla , että hän ei tunne

paikkoja eikä ihmisiä, joten hänellä on suuri työ saada käsiin juuri paikkakunnan oikeat henkilöt järjestelyjä varten. Tavoitettavuus ja asioidenhoito paikallisesta saattaa myös olla hankalampaa kauempaa tulevalla. Paikkakunnan ulkopuolelta tuleva taiteellinen johtaja tuo mukanaan uusia vaikutteita, joka taas saattaa kiinnostaa joutsalaisia.

Mikäli taiteellinen johtaja tulee paikkakunnan sisältä, hänellä on etunaan kontaktit tiloihin ja ihmisiin eli paikallistuntemusta. Jos Majatalofestivaali osoitetaan paikallisille ihmisille, hän ymmärtää paikalliset olot ja tavat. Tämä voi myös olla haitta, koska ei ehkä osata katsoa jo tuttuja asioita uusilla silmillä ja silloin tyydytään tekemään, niin kuin aina on tehty. Haittana voi myös olla, että paikkakuntalaisen taiteellisen johtajan ajatellaan ajavan vain omaa etuaan ja näkyvyyttä. Hänellä voi myös olla kapeakatseinen näkemys tapahtuman järjestämisestä sekä vaikeuksia hankkia ulkopuolisia esiintyjä. "Paikkakuntalaiset varmaankin odottavat saavansa jotain uutta ja toisenlaista", kuten eräs vastaaja ilmaisee. Taiteellisen johtajan tulee olla "neutraali henkilö, jolla on hyvät suhteet kaikkiin toimijoihin". Kiinnostava oli myös ajatus, että jos johtaja on paikkakuntalainen, festivaalin kohderyhmä voisi olla muut kuin joutsalaiset.

Tulevaisuudessa taiteelliselta johtajalta toivottiin selkeää suunnitelmaa ja toteutusta. Useissa vastauksissa korostettiin yhteistyökykyä ja vuorovaikutustaitoja, myös esiintyjien puolelta. "Jatkuvaa ja kokoaikaista vuorovaikutusta, että tiedetään, missä mennään "on - line". Tiedotuksen puolelta ja muutenkin toivottiin oleellisten tietojen tapahtumista olevan riittävän hyvissä ajoissa tiedossa, jotta viestintä voitaisiin aloittaa ajoissa ja täsmällisenä. Tärkeää olivat myös uudet ajatukset ja ehdotukset. Oli myös koettu myönteisenä edellisistä festivaaleista, että taiteilijalla oli ollut vapaus rakentaa esitys omien vahvuuksien varaan ja että taiteellinen johto luotti artistin omaan harkintakykyyn ja tuki sitä.

6.2 Majatalofestivaalin vaikutus omaan/oman ryhmän taiteelliseen työskentelyyn

Joutsan ulkopuolelta tulleet esiintyjät

6.2.1 ." Pieni ääni on haasteellinen, kun yleisö on muutaman metrin päässä"

Valmistautuminen Majatalofestivaaliesiintymiseen vaikutti vaihtelevasti Joutsan ulkopuolelta tulleiden taiteilijoiden taiteelliseen toimintaan. Se lisäsi harjoitusmäärää ennen festivaalia sekä "toi mielenkiintoisen uuden lähestymistavan" muun muassa esiintymistilan pienuuden vuoksi" joutui miettimään mm. tonaliteettia kautta "saundia", kun tila oli pieni, rajallinen". Yhdelle vastaajalle valmistautuminen ei ollut vaikuttanut mitenkään erityisesti, koska esitettävä ohjelmisto oli jo ennestään tuttua.

Osallistuminen Majatalofestivaaleille toi uusia ajatuksia taiteellisen toiminnan kehittämiseen muun muassa innostamalla soittamaan perheen kanssa (perheorkesterin jäsen).

Konsertin jälkeinen aika antoi uusia ideoita ja ajatuksia, miten tästä eteenpäin. Otsikkoon viitaten osa joutui miettimään laulutekniikkaansa ja sen toimivuutta esitystilassa. Muiden Joutsassa esiintyneiden muusikoiden kohtaamista pidettiin hyvänä ja mukavana samoin kun erilaisissa kokoonpanoissa esiintymistä. "Tapaaminen on hyvästä itselle, kollegoille sekä tietysti yleisölle".

Kaiken kaikkiaan Majatalofestivaalin toivottiin lisänneen kanssakäymistä Joutsan kulttuuria tuottavien ryhmien kesken, ainakin se "koordinoi eri esittäjät samaan tapahtumaan".

6.2.2 Vaikutus Joutsan kulttuurielämään

Joutsan ulkopuoliset esiintyjät ja heistä etenkin Majatalofestivaalin alkuperäiset ideoijat Keijo Puumalainen ja Juha Pesonen toivoivat festivaalien organisoinnin siirtyvän pikkuhiljaa joutsalaisten omiin käsiin ja että Majatalofestivaali löytäisi sijansa Joutsan kulttuuritarjonnassa. "Sitä kautta se on yksi mahdollisuus tuoda esille Joutsan, Leivonmäen ym. taiteilijoiden näkemyksiä kaikelle kansalle".

Kysymykseen festivaalin vaikutuksesta kunnan tasolla paikallisten kulttuuri-ilmiöiden huomioonottamiseen eivät ulkopuoliset taiteilijat ymmärrettävästi osanneet vastata muuten kuin toiveella, että festivaalista tulevaisuudessa kehittyä huomioita! herättävä" tapahtuma, jolloin se automaattisesti ottaa huomioon paikkakunnan kaikki kulttuuri-ilmiöt.

6.2.3 Festivaalin tulevaisuus

Festivaalien organisoinnissa katsottiin tärkeäksi, että kunta, seurakunta ja Aatto & Elli maustettuna koulujen ja paikallisten kuorojen ohjelma - tai musiikkiterveisillä olisivat jatkossakin mukana. Kunnan osuus tapahtuman yhtenä rahoittajana koettiin jopa elinehdoksi. Seurakunta ja Hotelli Aatto & Elli esiintymispaikkojen tarjoajana pidettiin myös tärkeänä.

Poikkeuksetta Majatalofestivaali-ideaa pidettiin erinomaisena ja toimivana, myös nimenomaan ilmaistapahtuman ominaisuudessa. "Hieno idea kehittää ja kenties laajentaa naapureihin".

Tulevaisuuden festivaalipaikoiksi ehdotettiin Aaton ja Ellin lisäksi uimalaa, työväentaloa, toria, kirjastoa ym. sekä kirkkoa ja kapakkaa.

6.2.4 Taiteellisen johtajan tehtävä

Taiteellisen johtajan tehtävä on vaativa. Kuten yksi ensimmäisistä järjestäjistä toteaa: "Paljon vartija. Paljon työtä." Jos ja kun festivaali laajenisi, hän tarvitsisi rinnalleen muita työntekijöitä vastaamaan rahoituksesta ja tiedotuksesta ym. Taiteellisen johtajan katsottiin olevan ehdottoman välttämätön koko tapahtuman onnistumiselle. Hänen tehtäviinsä kuuluu myös hyvän hengen luominen esiintyjien ja henkilökunnan kesken.

Joutsan ulkopuoliset vastaajat ovat suhteellisen yhtä mieltä eduista ja haitoista, jos festivaalin taiteellinen johtaja tulee paikkakunnan ulkopuolelta. Etuna paikkakunnan ulkopuolelta tulevalle katsotaan olevan laajemman ja objektiivisemmän näkemyksen sekä ennakkoluulottoman suhtautumisen, haittana taas, ettei ulkopuolelta tuleva tunne paikkakunnan kulttuurivaikuttajia ja kytköksiä eikä pysty niitä näin ollen hyödyntämään. Käänteisesti taas paikkakunnan sisältä tuleva taiteellinen johtaja tuntee ihmiset, mutta hänellä voi taas olla kapeakatseisempi näkemys asioista. Kuitenkin, "loppujen lopuksi on sama, mistä taiteellinen johtaja tulee. Pääasia, että remmissä on oikeanlainen tyyppi" toteaa yksi festivaalin perustajista.

Tukea taiteelliselta johtajalta odotettiin mm. yhteistyöhön ohjelmavalinnoissa sekä kuten toinen festivaalin perustajajäsen ilmaisee "elämäniloa, sympatiaa ja rohkeata

heittäytymistä festivaalin syövereihin". Tärkeä viesti ja myöskin mielestäni todella haastava oli mielipide, missä "sekä taiteilijat että yleisö tulisi saada vakuuttuneeksi tämän kaltaisten tapahtumien tärkeydestä sekä vaikutuksesta".

Yhteenveto

Aineiston perusteella voi todeta, että niin tekijät, kuin esiintyjätkin, olivat kokeneet Joutsan Majatalofestivaalit myönteisenä ja kehitettävänä, mielenkiintoisena ja jatkamisen arvoisena tapahtumana. Tapahtui verkostoitumista paikkakunnan sisällä ja paikkakuntalaisten ja muualta tulleiden esiintyjien välillä.

Tulevaisuudessa Joutsan Majatalofestivaali voisi olla sekä paikkakuntalaisia taiteilijoita ja kulttuurintekijöitä yhteen tuova tapahtuma, että uusien, muualta tulevien taiteilijoiden ja taiteensuuntien esittelyareena.

Kuvio 8. Vas. Pesonen, Tuokko ja Puumalainen vauhdissa v. 2009

7 Pohdinta

7.1 Ajatuksia Joutsan Majatalofestivaalista sosiaalipedagogisena kokonaisuutena sekä sosiokulttuurisena innostajana

Elisa Nyman kuvaa kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelman opinnäytetyössään

"Saukonmäen korttelitapahtuma" mielenkiintoisesti sosiaalipedagogiikan ja sosiokulttuurisen innostamisen lähtökohdista tapahtumaa, jossa" tarkoitus oli saada alueen yhteisö liikkeelle tekemään yhdessä tapahtumaa heille itselleen ja näin ollen tehdä arjesta parempaa." (Nyman,2010,s. 3) Majatalofestivaalien perustajajäsen Keijo Puumalainen asetti omassa kommentissaan taiteellisen johtajan erääksi tehtäväksi "innostaa festivaaliesiintyjiä antamaan taiteen avulla voimaa ihmisille (kuulijoille) selvitä arjesta paremmin".

Leena Kurki taas puhuu ammatillisesti vastuullisista innostajista (luen sen tässä yhteydessä tarkoittavan taiteellista johtajaa) toivoen heidän nimenomaan toimivan ennemmin käytännön toiminnan innostajina kuin toiminnan johtajina. (Kurki, 2000,147)

Sosiaalipedagoginen näkemys ihmisten ja ryhmien voimavarojen löytämisestä ja tukemisesta sekä sosiokulttuurinen innostaminen ihmisiä löytämään uusia tapoja arkensa parantamiseen sopii myös luvun 6 kyselytutkimuksen vastaukseen, jossa perustajajäsenet toivovat. Majatalofestivaalin järjestämisen siirtyvän jatkossa vielä enemmän joutsalaisten itsensä organisoimaksi ja läpi viemäksi.

Sosiokulttuurisen innostamisen tavoitteena sosiaalipedagogiikan osa-alueena on aina saada ihmiset aktivoitumaan. (Nyman,8) Taiteellisena johtajana toivonkin, että Majatalofestivaali voisi olla omalta osaltaan herättämässä Joutsan kunnan ihmisiä osallistumaan ja tuomaan esille osaamistaan erilaisten kulttuuritoimintojen alueilla.

7.2 Ajatuksia Majatalofestivaalista Joutsan kuntalaisia voimaannuttavana tapahtumana

Voimaantumisen (valtaistuminen, empowerment) käsite liittyy läheisesti sosiaalipedagogiikkaan ja sosiokulttuuriseen innostamiseen. Voimaantuminen on henkilökohtainen prosessi, joka on yhteydessä yksilön omaan haluun ja päämäärien

asettamiseen, omiin mahdollisuuksiin luottamiseen sekä näkemykseen itsestään ja tehokkuudestaan. (Siitonen, s. 117.)

Maailmankaikkeuden toinen Majatalofestivaali toimi mielestäni myös voimaannuttavana tapahtumana tuodessaan esiin mahdollisimman monta paikallista esiintyjää ja antaen näin mahdollisuuden sekä kuulijoille että esiintyjille saada uusia virikkeitä ja onnistumisen tunteita. Kuten luvussa 6 käsitelty kyselytutkimus osoittaa, paikkakuntalaiset esiintyjät kokivat virkistävää verkostoitumista tavatessaan itselleen uusia paikkakuntalaisia esiintyjä. Se, että taiteilijat esiintyvät vain puolen metrin päästä itsestäsi tuo väkisinkin mukaan elementin, jossa esiintyjän ja yleisön ero hämärtyy ja samaistumista näiden välillä voi kokea voimakkaammin. Epätavalliset konserttipaikat – ja ajat olivat jo ensimmäisillä majatalofestivaaleilla osa festivaalin viehättävyyttä. Pienen tilan intiimi tunnelma lisää esiintyjien ja yleisön vuorovaikutusta. Paikkakunnan ulkopuolelta tulevat taiteilijat taas kokivat hyväksi kohdata uusia kollegoja ja saivat virikkeitä ja uusia ideoita omiin ohjelmistoihinsa.

Hannaleena Hauru kirjoittaa opinnäytetyössään puolestaan pääsymaksuttomuudesta :
" Jos teatteriesitystä (majatalofestivaaliesitystä) koskevassa tekijän ja katsojan välisessä suhteessa unohdetaan inhimillisyyys ja katsojaa käsitellään kävelevänä rahapussina, menetetään teatterin (tai minkä tahansa esityksen) oleellisin piirre: esiintyjän ja katsojan välitön kohtaaminen.(Hauru, s.55-56)

Tietämättä edes termistä "voimaantuminen"olin asettanut maailmankaikkeuden toisen majatalofestivaalin yhdeksi tavoitteeksi tuoda kulttuuria lähemmäksi tavallista kuntalaista. Koen, että se on myös ollut ideana jo ihan ensimmäisissä Majatalofestivaalissa. Vahvasti voimaantumisen termin alle voi liittää myös paikallisten taiteilijoiden rohkaiseminen kehittämään taitojaan ja iloitsemaan niistä kutsumalla heidät esiintymään Majatalofestivaaleille. Jo sillä, että olin kutsunut tietyt paikalliset tekijät mukaan festivaalille, oli todennäköisesti merkitystä kokoonpanojen harjoitteluun ja harjoittelun motivointiin. Kaikki kokoonpanot trubaduurista kuoroihin olivat esimerkillisesti harjoittaneet esittämänsä kappaleet ja näyttivät silmin nähden nauttivan tekemisestään ja esittämisestään.

Seuraava kommentti yleisön joukosta jo ensimmäisillä festivaalilla oli ehkä yksi syy, minkä vuoksi halusin taiteellisena johtajana vielä ensimmäisiä festivaaleja enemmän painottaa itse joutsalaisten esiintyjien osuutta omilla festivaaleillani.

"En tiennytkään, että meillä on tällaisia osaajia täällä Joutsassa"! Juuri tämän takia on tärkeää järjestää tällaisia tapahtumia! Että nähtäisiin, mitä kaikkea löytyy itse paikkakuntalaisista ja se, että tavallista ihmistä koskettavaa taidetta ei aina tarvitse lähteä etsimään kaupungeista tai muista kulttuurin kasvukeskuksista. Oman tekemisen arvostaminen saakoon myös rohkaisua festivaalien kautta. "Mahtava kokemus ei välttämättä ole se Metropolitanin Punainen viiva tai joku muu ulkonaisesti merkittävä esitys" kommentoi Muusikko - lehdessä Majatalofestivaalin perustajajäsen Puumalainen näkemystään arvokkaasta taide-elämyksestä. (Stenström, Patrik.2011. Lyö rumpua, älä kaveria!.Muusikko- lehti maaliskuu 2011,s.9)

Se, että kahden ensimmäisen Majatalofestivaalin tapahtumiin oli yleisöllä vapaa pääsy, oli mielestäni myös yksi voimaannuttava tekijä Majatalofestivaalilla. Ilman pääsymaksua oli mahdollista tulla nauttimaan sekä paikkakunnan omien, että ulkopaikkakuntalaisten taiteilijoiden esityksistä. Hannaleena Hauru kirjoittaa opinnäytetyössään pääsymaksuttomuudesta :

" Jos teatteriesitystä (lue tässä yhteydessä majatalofestivaaliesitystä) koskevassa tekijän ja katsojan välisessä suhteessa unohdetaan inhimillisyys ja katsojaa käsitellään kävelevänä rahapussina, menetetään teatterin (tai minkä tahansa esityksen) oleellisin piirre: esiintyjän ja katsojan välitön kohtaaminen.(Hauru, s.55-56)

7.3 Joutsan Majatalofestivaalin rooli kunnan muiden kulttuuritapahtumien rinnalla tulevaisuudessa

Joutsan kunnan kulttuurielämä on suhteutettuna asukaslukuun (n. 5000), mielestäni erittäin vilkasta ja monipuolista. Harrastetoimintaa riittää laajasti musiikista urheiluun. Kuorotoimintaa on lapsikuorosta alkaen nuorten bänditoimintaan ja nuorten aikuisten kuorotoiminnasta eläkeläisten kuoroihin. On kirkkokuoroja ja viihdekuoroja. Nämä kaikki yhteisöt myös järjestävät konserttitoimintaa monipuolisesti. Joutsassa toimii lisäksi useita aktiivisia kylätoimikuntia, jotka järjestävät myös monipuolista kulttuuritoimintaa ja harrasteita kaiken ikäisille kuntalaisille.

Haihatus ry ja Joutsan taideseura järjestävät maalaus- ja taidekursseja sekä mm. kouluille ja eläkeläisille työpajatoimintaa. Paikallinen teatteriseurue Kuhaus on toiminut

jo vuodesta 1999 esittäen vuosittain uusia näytelmiä. Urheilua harrastetaan monipuolisesti ja paikkakunnan liikuntatilat ovat monipuolisessa käytössä. (Yhteisöt ja harrastukset, www.joutsa.fi)

Joutsan Majatalofestivaali on olemassaoloaikanaan toiminut uudenlaisena esiintymisfoorumina muun muassa Joutsan paikallisille kulttuurikokoonpanoille. Toisen Majatalofestivaalin taiteellisena johtajana koin tärkeäksi yrittää verkostoitua paikallisten osaajien ja harrastajien kanssa. Majatalofestivaalien tulevaisuuden kannalta katson verkostoitumisen Joutsan eri yhteisöjen ja kulttuurivaikuttajien kanssa aivan olennaiseksi asiaksi. Kyselytutkimuksen (Luku 6) valossa Majatalofestivaali-idea koettiin toimivaksi ja kehittämisen arvoiseksi. Tärkeäksi koettiin myöskin ilmainen sisäänpääsy festivaalin tilaisuuksiin. Mielestäni tämä voi toteutua, jos jatkossa Joutsan kunta ja myös yksittäiset, itsenäiset rahoittajat haluavat tunnustaa Majatalofestivaalin osaksi Joutsan kunnan vuotuisia tapahtumia.

Muiden Joutsan kulttuuritapahtumien rinnalla näen Majatalofestivaalin vahvuutena juuri tavallisuudesta poikkeavat konserttikokonaisuudet; festivaali, joka kokoaa yhteen Joutsan erilaisia kulttuuritoimijoita sekä esittelee ohjelmistossaan myös muualta Suomesta tulevia kulttuuri-ilmioitä ja kokoonpanoja. Siteeratakseni omaa kommenttiani Joutsan Seudussa 9.5.2010: "Tekeminen ja harrastamisen huomioiminen on tärkeää. Annetaan sellaisille muusikoille tilaisuuksia esiintyä, jotka eivät ole otsikoissa. Myös pienimuotoisuus on tärkeää. Aina ei tarvita mahtavia puitteita ja satoja henkiä, jotta tulisi liikutetuksi ja kosketetuksi taiteen voimasta."

Lopuksi

Maailmankaikkeuden kolmas Majatalofestivaali järjestettiin Joutsassa 6.-8.5.2011. En tässä opinnäytetyössä ole kirjoittanut näistä festivaaleista rajatakseni opinnäytetyön aihepiiriä. Todettakoon tässä yhteydessä vain, että Maailmankaikkeuden kolmas Majatalofestivaali sujui leppoisissa ja taas uudenlaisissa merkeissä. Paikkakunnalta kotoisin oleva taiteellinen johtaja Hanna Rämö onnistui kokoamaan festivaalin ystäviä kattavasti eri tilaisuuksiin. (Liite 9) Näin uskaltaisin olla luottavaisella mielellä Joutsan Majatalofestivaalin tulevaisuuden näkymistä.

Yhtenä rohkaisevana asiana Majatalofestivaalin tulevaisuutta pohdittaessa voidaan pitää myös Joutsan sivistyslautakunnan 27.9.2011 tekemää päätöstä perustaa kuntaan kulttuurityöryhmä.

Pöytäkirjaotteessa Joutsan sivistyslautakunnan kokouksesta 27.9.2011, todetaan päätökseen johtaneista syistä seuraavaa:

"Kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. (Laki 728/1992). Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. "

Tätä opinnäytetyötä täydentävänä kaneettina, nimenomaan Majatalofestivaalista yhtenä mahdollisista kuntalaisia voimaannuttavista tekijöistä Joutsan kulttuurielämässä, voidaan pitää myös seuraavaa lainausta kokouspöytäkirjasta:

"Kulttuurin merkitys yhteisön kehityksessä on moninainen. Se tukee ihmisten hyvinvointia, avaa uusia näkökulmia itsestään selvinä pidettyihin asioihin, vahvistaa yleissivistystä, tarjoaa mielekkäitä vapaa-ajanviettomahdollisuuksia ja tukee uudenlaisten ajattelumallien syntymistä. Lisäksi se kehittää ihmisessä monenlaisia valmiuksia. Kulttuurilla on todettu olevan myös suoria taloudellisia vaikutuksia; parhaimmillaan se vahvistaa kunnan imagoa, vahvistaa ja luo asukkaiden identiteettiä, synnyttää uusia työpaikkoja sekä tarjoaa yrityksille mahdollisuuden viihdyttää henkilöstöään sekä yhteistyökumppaneitaan". (Pöytäkirjaote 27.9.2011. Joutsan sivistyslautakunta, www.joutsa.fi)

Pöytäkirjassa on lisäksi määritelmä kulttuurityöryhmän tehtävästä : "Kulttuurityöryhmä on kunnan ja kulttuurijärjestöjen yhteinen toimielin, jonka tehtävänä on kehittää kulttuuritoimintaa ja aktivoida kansalaisjärjestöjä." (Pöytäkirjaote 27.9.2011.Joutsan sivistyslautakunta, www.joutsa.fi)

Joutsan kunnan kulttuurityöryhmä nimettiin tuossa syyskuun kokouksessa. Kulttuurityöryhmä kokoontuu seuraavan kerran alkuvuonna 2012, jossa on tarkoitus esitellä muun muassa Joutsan Majatalofestivaalia käsittelevä opinnäytetyö.

Kuvio 9. Äitienpäiväfanfaari kajahtaa Joutsan kirkon portailta 10.5.2010 Kari Hännisen trumpettista, Oskari Hänninen seuraa tapahtumaa

Lähteet

Esittävän säveltaiteen edistämiskeskus ESEK, Tukimuodot, Saatavilla
www.esek.fi

Hauru, Hannaleena.2007. *Teatterituottamisen merkityksistä - Tampereen Ylioppilasteatterin pääsymaksuton kokeilu..* Tampereen Ammattikorkeakoulu Viestinnän koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Jokinen, Esa.2009. *Joutsan Majatalofestivaali sujui hyvissä tunnelmissa.* Joutsan Seutu 11.05.2009

Joutsan sivistyslautakunta Pöytäkirja 27.9.2011. Saatavilla www.joutsa.fi

Kurki , Leena.2000. *Sosiokulttuurinen innostaminen. Muutoksen pedagogiikka.* Kustannuspaikka:Vastapaino.

Liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Majatalofestivaali - taidettako? Saatavilla

<http://www.haihatus.vuodatus.net/blog/1956491/majatalofestivaali/>

Martimo, Katja. Orjasniemi, Sonja.2010. *Usko, toivo, rakkaus ja Rock'n Roll - Alhonkaturock. Tapahtuman organisointi.* Kemi-Tornion Ammattikorkeakoulu.

Nyman,Elisa.2010. *Saukonmäen korttelitapahtuma. Sosiaalipedagogiikka ja sosiokulttuurinen innostaminen tapahtuman järjestämisessä. .* Mikkelin

Ammattikorkeakoulu Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma.

Opinnäytetyö.

Puumalainen, Keijo. Haastattelu .5.3.2011

Siitonen, Juha.1999. *Voimaantumisteorian perusteiden hahmottelua.* Oulun Yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Väitöskirja.

Stenström, Patrik.2011. Lyö rumpua, älä kaveria!. Muusikko- lehti maaliskuu 2011,s.9)

Liite 1 Vuoden 2009 Majatalofestivaalien ohjelma

OHJELMA

LAUANNTAI 9.5.2009

KLO 12 MARSSIVARTTI/ terassi ja piha
Rumpuryhmä, Tom Tom -duo • Hakolan **Marssi** ja Puumalaisen **Jokapainkan fanfaari** sekä **Kattilamarssi** (ke)

KLO 13 SATUVARTTI I/ kammari, huone 8
Merja, Hanna • **Pihkuiset hultakalat** ja **Viisi pientä ankkuraa** (trad)

KLO 13 SATUVARTTI III/ autotalli
Tom Tom • Hakolan **Valjoppi** eli viisi osaa satumusiikkia

KLO 14 TARINAVARTTI/ olohuone
Tom Tom, Merja, Raimo, Sinikka • Fageruddin **Tom van vaari** ja muuten vain tarinaa taiteesta

KLO 15 FESTIVAALIVARTTI/ terassi
Viuhdekuoro Karpalot, Sinikka • Kuoppamäki/Kalliomaan **Sydäntango**, Morgan/Tuomisaari/Lahrisen **Nuoruus on seikkailu** ja Jokinen/Raivio/Lahrisen **Vanha mies**

KLO 16 LUONTOVARTTI/ terassi
Opeleekio, Sinikka • Lahti/Riihihön **Liekopuu**, Lahti/Aarnion **Huhti-kuun ilta** ja Lahti/Huittisen **Leivonmäen kansallispuistolaulu**

KLO 17 PUBIVARTTI/ Bar Alabama
Tom Tom • Puumalaisen **Neiliuuton II**, Ahosen **Cow's eyes** ja Aaltosen **Sonkila**

KLO 18 KARNEVAALIVARTTI/ olohuone
Margit, Tom Tom • Hietalan **Hikka**, Kuoppamäen **Oopperan olennukselta** (ke) ja Fageruddin **Karnevaali**

KLO 19 METSÄVARTTI/ huone 9
Tom Tom • Saariahon **Rock Garden** ja Hakolan **Tykkylumi** ynnä **Avo-hakkuu**

KLO 20 OLUTVARTTI/ Bar Alabama
Tom Tom, Hanna • Puumalaisen **Olutsonaatti**, Carillon **Dos Gardenias** sekä Robertsonin **Breaking the Rules**

KLO 21 ULLAKKOVARTTI/ 2. kerroksen käytävä
Eva, Tom Tom • Ahonen J.R:n **Minuuttimarssi** ja Hakolan **Motti Miisu iskee jälleen** + **Panbikiriisi**

KLO 22 ILTAVARTTI/ olohuone
Margit, Tom Tom • Ferchenin **The Gnu Tango**, Laakson **Miniatyyreja** ja Puumalaisen **Kuplat**

SUNNUNTAI 10.5.2009

KLO 9 AAMUVARTTI/ piha
Tom Tom • Puumalaisen **Jokapainkan fanfaari** ja Hakolan **Stemun rumpukoulu**

KLO 10 HÖPSÖTYSVARTTI/ kammari, huone 8
Merja, Keijo • Serrmilän **For percussion alone**

KLO 10 MESSUVARTTI/ kirkko
Margit, Aki • Kuorikosken **Vaihtoa minä puhuisin** ja Kuorikoski/Kivekkään **Virsi** (ke)

KLO 11.30 KAHVIVARTTI/ olohuone
Margit, Tom Tom • Ration **Tanssi**, Hauta-ahon **Mikon menuetti**, Laakson **Miniatyyreja** sekä **Tuuditan tulisorista** (trad.)

KLO 12 RUUSUVARTTI/ olohuone
Margit, Tom Tom • **Katselin tivaantäntiä** ja **Aijai sorja sinisilmä poika** (trad), Puumalaisen **Vesonglo** sekä **Samppanjasonaatti**

KLO 13 ILOVARTTI/ kirkko
Margit, Timo, Tom Tom • Hakolan **Suru**, Laakson **Miniatyyreja** + puhe

KLO 14 FINAALIVARTTI/ terassi ja piha
Kaikki kunnossa olevat soitajat ja laulajat • Fageruddin **Karnevaali** ja **Tom van Vaari** sekä Hakolan **Marssi**

Majatalofestivaali

AATOSSA JA ELLISSÄ TARJOLLA MYÖS

Evan juonnetut **KIERTOKÄYNNIT** majatalon uumenissa
HAIHATUKSEN mininytely autotallissa
Pientä PURTAVAA maksusta ja kahvia **MAKSUTTA**
Kirjoja, levyjä, hengentuotteita ja kaiken karvaisia INSPIRAATION hedelmiä
Odottamattomia taidePLÄJÄYKSIÄ parvekkeelta

Aatto & Elli 70 v.

Hotelli Joutsan keskustassa
1939-2009

Liite 2 Luettelo ensimmäisten Majatalofestivaalien esiintymispaikoista

Hotelli Aatto & Ellin

- terassi ja piha
- kammari ja huone 8
- autotalli
- olohuone
- huone 9
- Bar Alabama (Hotellin kellarikerroksessa)
- 2. kerroksen käytävä

Ihmisiäänestä on moneksi

Majatalofestivaali kokosi yhteen joutsalaisen musiikkiosaamisen.

Leena Johansson
Joutsa

Toista kertaa järjestetty Majatalofestivaali täytti viikonloppuna joutsalaisen Aatto ja Elli -hotellin laululla ja soitella.

Festivaalin erityisena olivat ihmisiään eri ulottuvuudet. Aihe on läheinen tapahtuman taiteelliselle johtajalle, oopperalaulaja Margit Tuokolle, joka hyödyntää festivaalia myös oppinnytetyönään.

- Jokainen voi oppia laulamaan, vakuuttaa Tuokko ja viittaa Ava Nummisen vaitotutkimukseen, jonka aiheena oli, voiko laulutaidon oppia laulamaan.

Omasta suusta pitää tunnistaa omat äänet. Ihminen on suuri kalkukoppa, jonka jokainen ontelo soi.

Tuokon mukaan taidottoman lauluopetus lähtee äänen tunnistamisesta.

- Jos ei pysty laulamaan melodiana tai tunnista nuotteja, opetellaan kuulemalla. Ääni kerrallaan soitetaan pianolla, ja oppilas pyrkii omalla äänellään samaan säveleen. Myös puheen avulla voidaan hakea korkeutta ja mataluutta.

Tuokko kehottaa sanomaan juu kantavalla äänellä.

- Omasta suusta pitää tunnistaa omat äänet. Ihminen on suuri kalkukoppa, jonka jokainen ontelo soi. Klassiset laulajat tunnustavat tämän ja osaavat ottaa tuen omasta vartalostaan, Tuokko kuvaa.

Majatalofestivaalissa yhtenä esiintyjänä loistanut klassinen laulaja Hanna Rämö osaa käyttää ääntään myös heviään solistina.

- Ooppera ja hevimusiikki ovat yhtä vaativia, ilman tekniikkaa ja koulutusta niitä ei voi kukaan laulaa, Rämö sanoo.

Margit Tuokko rohkaisee myös unohtamaan iän lauluopinnoista haaveillessa.

- Äänenkäyttöä voi opiskella koko iän. Yhdellä laulukurssillani vanhin osanottaja oli 81-vuotias. Ideana on löytää oma ääni, ei matkia opettajaa.

Joutsalaisesta lauluosastamisesta päästiin nauttimaan jo festivaalin avauksessa, kun Kurkiauran koulun kuoro toi terveiset Leivonmäen kylältä opettajansa Sinikka Lahden johdolla.

- Tässä alakoululaisten kuorossa on niin hyviä laulajia, että toivoisin heidän jäävän ja liittyvän jossain vaiheessa viihdekuoroon, jota myös harjoitan, Lahti vinkkaasi.

Majatalofestivaali koostui musiikkivarteista, jotka seurasivat toinen toistaan lauantain puolesta päivästä iltamyöhään.

Yleiso sai muun muassa bändivartin autotalissa, hymyvartin baarisissa, kehtolauluvartin terasilla ja satumetsävartin olohuoneessa.

Tapahtuman huipensi sunnuntaina Joutsan kirkossa järjestetty Oskar Merikannon ja muiden

Kurkiauran koulun iloinen kuoro Leivonmäeltä käynnisti Majatalofestivaalin opettaja Sinikka Lahden johdolla.

suomalaisten laulusävel-
täjien klassikoista koottu
konsertti.

Festivaalin periaatteisiin kuuluu se, että taiteellinen johtaja vaihtuu vuosittain. Sopraano Margit Tuokolle ojnennettu johtajan kapula siirtyi siis ensi keväänä hänen seuraajalleen.

- Minullekin tämä tehtävä tuli ihan yllättäen, sil-

lä viime vuonna olin täällä vain esiintyjänä. Mutta tehtävä on ollut mukava. Ja on ilo seurata, miten laajaa laulun osaamista Joutsasta löytyy.

Festivaalin taiteellinen johtaja, oopperalaulaja Margit Tuokko luovuttaa johtajan sauvan vuoden päästä seuraajalleen.

LIITE 4 Käytettävä lehdistö ja media

Joutsan Seutu

Itä- Häme kulttuuritoimitus

Etelä-Suomen Sanomat kulttuuritoimitus

Keski- Suomalainen kulttuuritoimitus

Radio Voima Lahti

Radio Keski - Suomi

Lahden Radio

Radio Nova

Yle Kulttuuriuutiset

Joutsan Seutu, keskustelupalsta, kommentti

Majatalofestivaalit: 9.5.2010 21:10

Aatossa ja Ellissä 8-9 toukokuuta. Tämä tapahtuma on Joutsassa iki muistettava. Lauantai-iltana ehdin kuuntelemaan unkarivarttia/ Hanna, Akin esitys. Täytyy ihailta, meiltä Joutsasta löytyy tosi suurta osaamista, jota emme ole oivaltaneet. Nouseva tähti Joutsasta. Sunnuntaina oli seurakuntatalolla ,laulumusiikin konsertti. O. Merikannon ja laulunsäveltäjien klassikoita. Laulajat oli tosi upeita, kuulijat olivat täysin tyytyväisiä. Nämä laulajat oli Talkootyönä tulleet toteuttamaan ja tuomaan iloa Joutsaan.

OHJELMA

LAUANTAI 8.5.2010

- klo 12.00** **SÄTUMETSÄVARTTI / terassi ja piha**
Kurkiaan koulun kuoro, Sinikka, Keijo, Margit
- klo 13.00** **DERHEVARTTI / olohuone**
Kari, Kaisa, Siiri, Oskari, Helmi
- klo 14.00** **KAJAUSVARTTI / terassi**
Viihdekuoro Karpalot, Sinikka
- klo 15.00** **BÄNDIVARTTI / autotalli**
The Address Unknown eli
Hanna, Mikko, Ivar, Teemu, Ville
- klo 16.00** **ÄÄNIVARTTI / olohuone**
Lauluaani ja miten se tehdään
keskustelu Margit, Tuula, Markku
Yleisö
- klo 17.00** **KOULUVARTTI / terassi**
Joutsan eläkeläiskuoro, yhteislaulua, johtaa Seppo
- klo 18.00** **HYMYVARTTI I / Bar Alabama**
Hanna ja ystävät
- klo 19.00** **TOSTIVARTTI / terassi**
Markku, Kari
- klo 20.00** **UNKARIVARTTI / terassi**
Hanna, Aki
- klo 21.00** **KEVÄTVARTTI / terassi**
Margit, Aki
- klo 22.00** **KEHTOLAULUVARTTI / terassi**
Tuula, Kari

Lisätietoja Majatalofestivaalista löydät netistä
osoitteesta: majatalofestivaali.blogspot.com

SUNNUNTAI 9.5.2010

- klo 9.00** **ÄÄNENAVAUSVARTTI / olohuone**
Margit
- klo 10.00** **MESSUVARTTI / kirkko**
osallistumme sanajumalanpalvelukseen
Teijo, Aki
- klo 11.30** **KAHVIVARTTI / olohuone**
Kaisa, Siiri, Oskari, Helmi
- klo 13.00** **MERIKANTOVARTTI / kirkko**
Koko perheen suomalaisen laulumusiikin konsertti.
O.Merikannon ja muiden suomalaisten laulu-
säveltäjien klassikoita.
Hanna, Tuula, Teijo, Markku, Margit, Aki ja Kari

Majatalofestivaali

AATOSSA JA ELLISSÄ TARJOLLA MYÖS

Evan juonneet **KIERTOKÄYNNIT** majatalon uumenissa

JOUTSAN TAIDSEURAN taidenäyttely

Pientä **PURTAVAA** maksusta ja kahvia/mehua maksutta

Kirjoja, levyjä, hengentuotteita sekä

kaiken karvaisia **INSPIRAATION** hedelmiä

Odottamattomia **TAIDEPLÄJÄYKSIÄ** parvekkeelta

Menoissa mukana:

Aatto & Pii
Hotelli Joutsan keskeisessä

JOUTSA
Joutsan eläkeläiskerho Oy

ROCKS & MANISKA
Joutsan eläkeläiskerho Oy

JOKKITA
Joutsan eläkeläiskerho Oy

Osuuspankki
JOUTSA

LIITE 7

Hyvä xxxxx!

Viitaten puhelinkeskusteluunne lähetän tässä liitteessä tietoa festivaalimme luonteesta ja ohjelmasta.

Eräs lopputyöni teemoista tulee olemaan tämän festivaalin jatkuvuus. Jo viime vuoden järjestäjille, eräs tärkeimpiä kriteerejä festivaalin järjestämisessä oli paikallisten voimien mukanaolo. Itsekin haluan olla mukana viemässä festivaalia siihen suuntaan, että joutsalaiset voisivat kokea tapahtuman omanaan ja tervetulleena lisänä kunnan kulttuuritarjontaan. Yhtenä tarkoituksena on tuoda esiin paikkakunnan omia lahjakkuuksia ja samalla saattaa yhteen myös eri alojen muusikoita muualta Suomesta. Viime vuonna festivaalilla oli monelle kuntalaiselle uutta, miten paljon tasokasta kulttuuritoimintaa oma kotipaikkakunta pitää sisällään!

Vaikka muusikot esiintyvät palkkiotta sunnuntain konsertissa, tulee heille kustannuksia matkoista. Tällöin pankkinne , xxxxxxxx, voisi mahdollisesti olla tukemassa esiintyjien matka- ja majoituskustannuksia, tämä tarkoittaisi n.xxxx€ kokonaissummaa yhteensä.

Näiden ajatusten myötä toivoen positiivista tulosta

ystävällisin terveisin Margit Tuokko, Majatalofestivaalin 2010 taiteellinen johtaja,
pxxxxx

LIITE 8 Festivaaliesiintyjien kokemukset Majatalofestivaalista 2009 - 2010-
kyselylomake

Festivaaliesiintyjien kokemukset Majatalofestivaalista 2009 - 2010- kyselylomake

Vastaajan tiedot

1. Nimesi on _____

2. Olet osallistunut Joutsan Majatalofestivaaleille

yleisönä esiintyjänä

2009 _____ 2009 _____

2010 _____ 2010 _____

3. Esiinnyt kokoonpanossa/kokoonpanoissa nimeltä

_____

Vaikutus omaan/oman ryhmän työskentelyyn

4. Miten valmistautuminen Majatalofestivaaliesiintymiseen vaikutti omaan/oman ryhmän taiteelliseen toimintaan?

5. Antoiko osallistuminen Majatalofestivaaleille mahdollisesti uusia ajatuksia oman/oman ryhmän taiteellisen toiminnan kehittämiseen? Jos niin, mitä?

Festivaalin vaikutus eri esiintyjäryhmien toimintaan

6. Onko Joutsan ulkopuolelta tulleiden taiteilijoiden kohtaaminen vaikuttanut omaan /oman ryhmänne taiteelliseen toimintaan? Jos on, niin miten?

7. Onko Majatalofestivaali mielestäsi lisännyt Joutsan kulttuuria tuottavien ryhmien keskinäistä kanssakäymistä? Jos on, niin miten?

Vaikutus Joutsan kulttuurielämään

8. Miten Majatalofestivaali 2010 toi esille Joutsan omaa kulttuuriosaamista?

9. Onko Majatalofestivaali mielestäsi vaikuttanut kunnan tasolla paikallisten kulttuuri-
ilmiöiden huomioonottamiseen?

10. Miten festivaali voisi jatkossa vaikuttaa kunnan tasolla asiaan?

Festivaalin tulevaisuus

11. Mitkä paikalliset tahot näet jatkossa tarpeelliseksi olla mukana tällaisten festivaalien organisoimisessa?

12. Mielestäsi hyvä ajankohta Majatalofestivaalin järjestämiseksi olisi

13. Majatalofestivaali-idea on mielestäsi

14. Mikä tai mitkä tilat voisivat jatkossa olla festivaalipaikkana?

Taiteellisen johtaja rooli

15. Mitä ajattelet taiteellisen johtajan tehtävästä Majatalofestivaalien organisaatiossa?

16. Mitä etuja ja haittoja näet siinä, että festivaalin taiteellinen johtaja tulee

a. paikkakunnan ulkopuolelta

b. paikkakunnan sisältä

17. Jos ja kun osallistut jatkossa Majatalofestivaaleille, minkälaista tukea toivoisin saavani taiteelliselta johtajalta

OHJELMA

PERJANTAI 6.5.2011 "varaslähtö"

KLO 18.00 **JAZZ BAND JOUTSA** / Majatalolla
menevää swingiä ja jazzia soitava pumppu

KLO 12.00 **AVAJAISET** / Majatalon pihalla

KLO 13.00 **TEEMU RÄMÖ** / Majatalolla
esittää kitaramusiikkia

KLO 14.00 **VIHDEKUORO KARPALOT** / Majatalolla
päivän hittejä sekä klassikoita esittävä viihdekuoro
Leivonmäeltä

KLO 15.00 **MIKKO MALIN** / Majatalolla
iltapäivän harmonikkamusiikkia

KLO 16.00 **"TAULUKAUPPIAS" -ELOKUVA** / Kinolla

KLO 17.00 **MARKKU LINTUNEN** / Majatalolla
terävä tenori Lohjalta

KLO 18.00 **HANNA LEPPÄNEN** / Majatalolla
paikkakunnan oma trubaduuuri esiintyy

KLO 19.00 **ILTAMUSIIKKI** / Joutsan kirkossa
Taru Hämäläinen, Hanna Rämö, Aki Rämö

LAUANTAI 7.5.2011

LISÄTIETOJA MAJATALOFESTIVAALISTA Löydät netistä
osoitteesta: MAJATALOFESTIVAALI.BLOGSPOT.COM

MAJATALOFESTIVAALIT

SUNNUNTAI 8.5.2011

KLO 12.00 **ÄITTIENPÄIVALOUNAS** / Majatalolla
Lounasmusiikkista vastaa Keijo Puumalainen &
Kamariyhye Sammal. Huom! Pöytävaraus lounaalle.
Pöytävaraukset puhelimet: 040 7068 224 (Aatto&Elli)

KLO 15.00 **VOX AURORA** / Joutsan kirkko
Vox Aurora on nuorten musiikinopiskelijoiden lauluyhdytys
pääkaupunkiseudulta

FESTIVAALIEN AIKANA, MAJATALO AATOSSA JA ELLISSÄ TARIJOLLA MYÖS

JOUTSAN TAIDSEURAN taidenäyttely
Kirjoja, levyjä, hengentuotteita sekä kaiken karvaisia
INSPIRAATION hedelmiä.

MENOISSA MUKANA:

